

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: poniedziałek, 09, lipiec 2012 00:00

Rafał Rudka

Odśłony: 5848

Podczas odbywającego się w dniu 22 czerwca br. wspólnego Konwentu Starostów Województwa Małopolskiego i Podkarpackiego obecni na nim samorządowcy przyjęli stanowisko w sprawie odstąpienia od zwrotu naliczonej różnicy kwoty subwencji oświatowej w wyniku przeprowadzonych kontroli w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych przez Urząd Kontroli Skarbowej.

W przywoływanym dokumencie czytamy:

"Konwent Starostów Województwa Małopolskiego i Województwa Podkarpackiego wyraża kategorię sprzeciw wobec konieczności zwrotu naliczonej przez Urząd Kontroli Skarbowej kwoty subwencji oświatowej z tytułu przeprowadzonych kontroli w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych.

Obowiązek gromadzenia i przekazywania danych stanowiących podstawę do naliczania wysokości kwoty subwencji oświatowej w okresie objętym kontrolami wynikał z ustawy o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 49, poz. 463, z późn. zm.), natomiast odpowiedzialność za prawidłowe i terminowe przekazanie informacji dotyczących szkół i placówek oświatowych spoczywał na dyrektorach tych jednostek zgodnie z art. 7 ust. 6 pkt 1 cytowanej wyżej ustawy.

W wyniku przeprowadzonych kontroli Urząd Kontroli Skarbowej stwierdził, iż otrzymane przez Jednostki Samorządu Terytorialnego kwoty subwencji oświatowej są wyższe od kwot, które winny zostać przyznane na podstawie danych, jakimi dysponują specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze. Zaistniały problem jest jednak wynikiem głównie dwóch odmiennych interpretacji w zakresie właściwego przenoszenia stanu faktycznego do dokumentu elektronicznego, który przekazywany jest zgodnie z art. 6 ustawy o systemie informacji oświatowej.

Pierwszym czynnikiem mającym wpływ na kwotę przyznanej subwencji jest wykazywanie przez specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze niepełnosprawności o charakterze głębszym (w tym również sprzężonym), niż wynikałoby to z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego wydanych przez zespoły orzekające działające w poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Źródłem problemu jest rozbieżność tego, co zespoły orzekające działające w poradniach psychologiczno-pedagogicznych mogą sformalizować do dokumentu, a faktycznego stanu obrazującego zdrowie fizyczne i psychiczne dziecka.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 173, poz. 1072) orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydać można tylko dla dzieci: niesłyszących i słabosłyszących, niewidomych i słabowidzących, niepełnosprawnych ruchowo, upośledzonych w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem. Taki stan rzeczy jest więc odmienny od orzeczeń wydawanych w oparciu o rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2003 r. Nr 139, poz. 1328, z późn. zm.), według którego to orzeczenia obrazujące stan zdrowia wydawane przez komisje do spraw orzekania o niepełnosprawności, mogą obok w/w wydać ponadto uczniom: chorym psychicznie, z zaburzeniami głosu, mowy i słuchu, uczniom z epilepsją, z chorobami układu oddechowego i krążenia, z chorobami układu pokarmowego, z chorobami układu moczowo-płciowego, z chorobami neurologicznymi oraz innymi schorzeniami w zakresie endokrynologii metabolicznej, zaburzeń enzymatycznych, chorób zakaźnych i odzwierzęcych, zeszpecenia i układu krwionośnego. Paradoksalnie

więc według jednych przepisów dziecko można by uznać za wymagające szczególnej troski i przywilejów, a względem innych już nie.

Wykazywane przez specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze niepełnosprawności występujące u dzieci wymagały zastosowania szczególnej opieki i pomocy w procesie kształcenia. Ośrodki te w celu zapewnienia właściwych warunków takim uczniom musiały we własnym zakresie zająć się organizacją specjalnych form kształcenia, opieki i wychowania ponosząc przy tym koszty finansowe, które z uwagi na rozbieżność przepisów oraz sformalizowany, sztywny system wydawania orzeczeń nie uwzględniający faktycznego stanu zdrowotnego uczniów, nie zostały im przyznane.

Wprowadzane przez dyrektorów specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych informacje o specjalnych potrzebach edukacyjnych uczniów, chociaż nie poparte orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznej, były wynikiem dodatkowych kosztów, jakie ośrodki ponosiły przy właściwym realizowaniu celów i założeń określonych w statucie placówki.

Innym istotnym problemem mającym wpływ na wysokość otrzymywanej subwencji oświatowej z tytułu prowadzonych przez samorządy specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych było kwestionowanie przez kontrolujących pracowników Urzędu Kontroli Skarbowej liczby wychowanków, którzy nie byli zameldowani na terenie ośrodka. Braku zameldowania wychowanka nie można utożsamiać z brakiem statusu tegoż wychowanka jako podmiotu objętego kształceniem i wychowaniem specjalistycznym na terenie ośrodka i traktować tych wychowanków tylko jako uczniów danego typu szkoły wchodzącej w skład danego specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego. Tego typu rozbieżności wynikają z błędnej wykładni instrukcji co do pojęcia wychowanka specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, na podstawie której dyrektorzy corocznie sporządzali sprawozdanie systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września. Kontrolujący przyjęli, iż wychowankami ośrodka są tylko ci uczniowie, którzy są w nim zakwaterowani (zameldowani), tymczasem obowiązujące wówczas rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. z 2005 r. Nr 52, poz. 467, z późn. zm.) w art. 37 ust. 1-2 jednoznacznie interpretuje, iż „Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w specjalnym ośrodku wychowawczym jest grupa wychowawcza. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej odpowiada liczbie uczniów w oddziale odpowiedniego rodzaju szkoły specjalnej, określonej w przepisach w sprawie ramowego statutu publicznego przedszkola oraz publicznych szkół”.

W oparciu o przywołany powyżej przepis każdy uczeń skierowany i przyjęty do specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego staje się jego wychowankiem, ponieważ niezależnie od realizacji obowiązku szkolnego (obowiązku nauki) w danym typie szkoły objęty jest kompleksową opieką specjalistyczną i nie jest istotne czy jest w nim zameldowany.

Konwent Starostów biorąc pod uwagę zbyt niską subwencję oświatową i dodatkowe zadania przekazywane do realizacji samorządów bez pokrycia finansowego, wnioskuje o umorzenie naliczonych do zwrotu kwot subwencji. Już aktualnie wysokie obciążenia finansowe samorządów lokalnych wynikające z prowadzenia oświaty powodują coraz większe ryzyko przekroczenia progu możliwości finansowych jednostek samorządów terytorialnych.

Obecna trudna sytuacja finansowa samorządów, nie pozwala więc na zwrot obliczonych przez Urząd

Zwrot naliczonej różnicy kwoty subwencji oświatowej w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: poniedziałek, 09, lipiec 2012 00:00

Rafał Rudka

Odsłony: 5848

Kontroli Skarbowej kwot, a obciążenie finansowe podległych szkół i placówek w celu spłaty różnicy może stać się skutkiem pogorszenia warunków opieki, kształcenia i wychowywania uczniów, a także utratą płynności finansowej na podstawowe wydatki związane z funkcjonowaniem i obsługą jednostek oświatowych.

/-/ Jacek Pająk, Przewodniczący Konwentu Powiatów Województwa Małopolskiego

/-/ Józef Michalik, Przewodniczący Konwentu Powiatów Województwa Podkarpackiego"